

İlaçta güncelleme
krizi ekim ayını
bekleyemedi!

18

İlaçta 'ekim' krizi kronik hale geldi!

Her yıl ekim gibi eczane raflarında ilaç bulunamamasına neden olan ilaçta fiyat güncelleme krizi, kurdaki artış yüzünden tüm yıla yayıldı. "Artık bize her ay ekim" diyen ilaç üreticileri isyanda. İlaç İşverenleri Sendikası Genel Sekreteri Savaş Malkoç, "Şubatdaki güncellenmenin etkisi bir hafta sürdü. Yüzlerce kalem ilaç eczanelerde yok" şeklinde konuştu.

YASEMİN SALIH

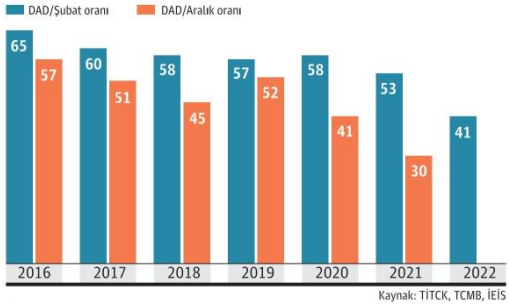
2022 yılının ilaç fiyatlarını belirleyen şubat ayındaki kur güncellemesi, TL'nin değer kaybı nedeniyle sektörde sıkıntıların erken başlamasına neden oldu. Her yıl şubat ayında ilaç kuru güncelleniyor, sonbahar gibi yıl içinde artan kurdan dolayı bu güncelleme sektörde maliyetlere yansıdığı için eczane raflarında ilaç sıkıntısı yaşıyordu. 2021'de bu sorun derinleşmiş ve erişilemeyen ilaç bin kalemi aşarak rekor kırmıştı.

Şubat 2022'de ilaç kuru, mevzuattaki orana bağlı kalınarak yüzde 37,43 artırılmış ve Euro, 6,29 TL'den hesaplanarak ilaç fiyatları belirlenmişti. Bugün ise euro-TL, 17,6'yı aşmış durumda (5 Haziran itibarıyla). İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Savaş Malkoç, "Şubatta açıklanan ilaç kuru, piyasadaki kurun yüzde 62'sine denk geliyordu. Biz eski-den yılı yüzde 49'larda kapatırdık. Bu sene ise güncellenmenin bir hafta sonrasında yüzde 40'lara indik. Şu anda ise yüzde 29'lardayız. Bu şekilde yılı bitirin diyorlar. Bunu sürdürmek mümkün değil" sözleriyle Haziran 2022 itibarıyla gelinen noktayı özetledi.

Sorun kalıcı hale geldi

Güncellenmenin bir hafta sonrasında krizin kaldığı yerden devam ettiğini söyleyen Malkoç, şöyle devam etti: "Şirketler maliyetleri tutturmakta zorlanıyor. Her şeyin fiyatı arttı. Araç filosu bile bulamayan şirketler oldu. Bunların 3-4 kat maliyet artışıyla karşılaştı. Her şey güncel kura göre fiyat alırken ilaçta böyle bir piyasa isteniliyor. Bu mümkün olmadığı için piyasaya ilaç verilemiyor. Firmalar aynı bantta fiyatı yüksek ilacı üretmeyi tercih ediyorlar. Düşük fiyatlı ilaç üretimi giderek zorlaşıyor. İthal ilaçlarda da benzer sıkıntı var. Ekim-kasım gibi yaşanan ilaç bulunamama sorunu artık sek-

İlaç kurunun şubat ve aralık ortalama kuruna oranı (%)

Yanlış fiyat, ihracatı düşürdü

İEİS Genel Sekreteri Savaş Malkoç'un verdiği bilgiye göre Türk ilaç şirketleri, iç pazardaki düşük fiyatlardan dolayı ihracat yaparken de sorun yaşıyor. "Çünkü müşteri içerideki ilaç fiyatını referans gösteriyor. Bu fiyata ihracat yapmak kurtarmıyor. 2020'de birim ilaç fiyatımız 30.6 dolarken, şu anda 26 dolar" dedi. İlaç şirketlerinin ciro ve Ar-Ge yatırımlarında reel olarak azalma yaşadığını söyleyen Malkoç, şöyle devam etti: "İlaç ihracatında 2020'de yüzde 273 artışla 1,84 milyar dolara ulaşıldı. 2021'de ise bu artış yavaşlayarak Türkiye ortalamasının gerisinde

kaldı ve yüzde 3,7 oldu. Yıllık ihracat 1,91 milyar dolara ulaştı. Mart 2022 itibarıyla ilaç ihracatı aylık bazda yüzde 9,3 küçüldü, 3 aylık dönemde küçülme yüzde 14,8 oldu. 12 aylık baktığımızda ise ilaç ihracatı yüzde 1,5 küçülerek 1 milyon 843 bin dolara geriledi."

CYO ile yol haritası çıkarılıyor

Sektördeki şirketlerin global trendleri takip ederek biyoteknolojik ilaç yatırımlarına odaklanması gerektiğini söyleyen Malkoç, "Bunun yerine enerjimizi kur güncellemesine, iskontoya ayırıyoruz" diye konuştu. Malkoç'un verdiği bilgilere göre biyoteknolojik ilaçta Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi (CYO) ile ümit veren bir süreç başlatıldı. Malkoç süreci şöyle anlattı: "Mayısta CYO yetkilileriyle birlikte Güney Kore'de düzenlenen

BIO KOREA 2022'ye katıldık. Şimdi de BIO EUROPE 2022'ye katılacağız. Şu anda CYO, Türkiye'nin mevcut biyoteknolojik ilaç karnesini çıkarıyor. Başarılı modellerde neler yapıldı, biz neler yapabiliriz bakılıyor. Sonra bir yol haritası hazırlanacak. Bütün ruhsat, geri ödeme politikaları, teşvik süreçleri yeniden ele alınıyor. Kurumlara yol haritası gönderilecek. Biz de İEİS olarak yakın çalışıyoruz."

tör için kronik hale geldi."

600'den fazla ilaç bulunamıyor

Savaş Malkoç'un ifadeleri sonrasında "Eczanelerde ilaç krizi sürüyor mu?" sorusunu yönelttiğimiz eczacılar, "Kasımdaki kadar derin olmasa da ilaç sıkıntısı devam ediyor" bilgisini verdi. Önceki dönem TEB Başkanı Eczacı Erdoğan Çolak, "Halen 600 kalemin üzerinde ilaç bulunamıyor" diye konuştu.

"İlacı kaynak artırılmalı"

İlaç sektörü, sabit kur krizini yılda iki kez güncelleme ile aşmak niyetinde. İkinci çözüm olarak da sektör, yetkililerden mevcut iskonto

oranlarının aşağı çekilmesini istiyor. Malkoç, bunun için gerekli bakanlıklarla görüşmeler yürüttüklerini söylerken, "Yetkililer sorunların farkında. İskontoyla ilgili teknik çalışma yapılıyor. Yetkililere sunulacak. Bütün bunlar için Maliye'nin SGK ve Sağlık Bakanlığı bütçesini artırması gerek. 2021'de bütçeye 59 milyar TL konulmuştu, 2022'de 76 milyar TY'ye çıkarıldı. Bunun içinde iskonto da var. Bu yetmeyecek. Hayal peşinde değiliz, ülke koşullarının farkındayız. Ama ara güncelleme yapılmazsa şubat ayında çok daha büyük zam kapıda olur. Umudumuz kaybetmedik. Maliye kapıları kapatmadı" diye konuştu.